

CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN ĐẢNG VIÊN TRONG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HÒA BÌNH HIỆN NAY

Bùi Đức Minh - Trần Thu Giang
Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình

Tóm tắt: Công tác phát triển đảng viên là một trong những nhiệm vụ then chốt trong công tác xây dựng Đảng. Đối với các trường Trung học phổ thông - nơi đào tạo, giáo dục thế hệ trẻ, việc phát triển đảng viên có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, góp phần xây dựng lực lượng chính trị kế cận, đồng thời tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong lĩnh vực giáo dục. Tại tỉnh Hòa Bình - một địa phương miền núi với đặc thù dân tộc, văn hóa phong phú, công tác phát triển đảng viên trong các trường Trung học phổ thông vừa có những thuận lợi, vừa gặp nhiều thách thức cần được nhận diện và tháo gỡ.

Từ khóa: Phát triển đảng viên, Trung học phổ thông, tỉnh Hòa Bình.

PARTY MEMBER DEVELOPMENT WORK IN HIGH SCHOOLS IN HOA BINH PROVINCE TODAY

Bui Duc Minh – Tran Thu Giang
Provincial School of Politics, Hoa Binh Province

Abstract: Party member development is one of the key tasks in Party building. For high schools - where the young generation is trained and educated, party member development is of particular importance, contributing to building the next generation of political forces, while strengthening the Party's leadership in the field of education. In Hoa Binh province - a mountainous area with rich ethnic and cultural characteristics, party member development in high schools has both advantages and challenges that need to be identified and resolved.

Keywords: Party member development, High schools, Hoa Binh province.

Nhận bài: 10/03/2025

Phản biện: 10/04/2025

Duyệt đăng: 15/04/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Công tác phát triển đảng viên là nhiệm vụ chiến lược trong công tác xây dựng Đảng, nhằm bổ sung lực lượng chính trị trẻ, đảm bảo tính kế thừa, kế truyền trong Đảng. Trong đó, việc phát triển đảng viên trong các trường Trung học phổ thông (THPT) đóng vai trò quan trọng trong việc giáo dục, định hướng chính trị, hình thành đội ngũ kế cận cho Đảng ngay từ trong nhà trường.

Tại Hòa Bình - một tỉnh miền núi với đặc thù dân cư, văn hóa đa dạng, công tác phát triển đảng viên trong trường THPT đã có nhiều chỉ đạo tích cực và chạm đến nhiều kết quả đáng ghi nhận. Tuy nhiên, thực tiễn cũng cho thấy nhiều khó khăn, thách thức đặt ra cần có những giải pháp đồng bộ.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Những kết quả đã đạt được trong công tác phát triển đảng viên cho học sinh các trường Trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Hoà Bình

Thời gian qua, công tác phát triển đảng viên trong các trường THPT trên địa bàn tỉnh Hòa Bình đã được quan tâm và đạt nhiều kết quả tích cực. Nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác phát triển Đảng trong học sinh, sinh viên trên địa bàn tỉnh, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã ban hành Chỉ thị số 35-CT/TU, ngày 9/2/2010 về đẩy mạnh công tác phát triển Đảng từ đoàn viên, thanh viên

ưu tú trong học sinh, sinh viên các trường, đoàn viên thanh niên đi làm nghĩa vụ trong lực lượng vũ trang; Kết luận số 164-KL/TU, ngày 14/5/2015 về tiếp tục thực hiện công tác phát triển Đảng đối với đoàn viên, thanh niên ưu tú trong học sinh, sinh viên. Thực hiện chỉ đạo của Tỉnh ủy, các nhà trường đã tích cực tạo nguồn phát triển đảng viên trên cơ sở đảm bảo chất lượng, đổi mới công tác giáo dục, nâng cao ý thức tự giác phấn đấu của học sinh, sinh viên.

Các đoàn trường, chi đoàn trường học đã tích cực đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, thu hút học sinh, sinh viên tham gia và tạo môi trường thuận lợi để đoàn viên thanh niên có cơ hội rèn luyện, thử thách. Việc lựa chọn, giới thiệu học sinh ưu tú xem xét kết nạp Đảng tại các nhà trường được thực hiện nghiêm túc, dân chủ, công khai từ các chi đoàn. Tiêu chuẩn, quy trình kết nạp đảng viên được đảng ủy, chi ủy hướng dẫn, đưa vào nội dung học tập của Đoàn thanh niên trong các hoạt động để học sinh, sinh viên nắm rõ, có ý thức tự rèn luyện, phấn đấu.

Ngoài những tiêu chuẩn về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, học sinh, sinh viên phải có kết quả học tập xuất sắc (đạt giải học sinh giỏi các cấp), phải là nhân tố tích cực trong các hoạt động, phong trào Đoàn thanh niên nhà trường, được chi

đoàn tín nhiệm. Đa số nhà trường đã quan tâm cử học sinh ưu tú tham gia các lớp tìm hiểu về Đảng để tạo nguồn phát triển Đảng trong học sinh, sinh viên. Những học sinh sau khi được kết nạp Đảng đều thực hiện tốt vai trò, nhiệm vụ của người đảng viên, luôn chấp hành tốt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, có tinh thần học tập, rèn luyện tốt và là nòng cốt trong các hoạt động của lớp, của trường; tiếp tục là tấm gương sáng khi lên học các trường cao đẳng, đại học hoặc về sinh hoạt tại khu dân cư.

Bên cạnh đó, chi bộ Đảng tại các trường học cũng đóng vai trò định hướng chính trị, lãnh đạo toàn diện trong công tác giáo dục – đào tạo, quản lý học sinh và phát triển đội ngũ. Thông qua các nghị quyết chi bộ, kế hoạch công tác năm, các tổ chức Đảng đã đề ra mục tiêu cụ thể về phát triển đảng viên mới, đặc biệt là từ nguồn học sinh ưu tú.

Kết quả, số lượng đảng viên mới được kết nạp trong Đảng bộ tỉnh tăng lên, đặc biệt là từ đối tượng học sinh. Hiện nay, toàn ngành Giáo dục tỉnh Hòa Bình có 558 đảng bộ, chi bộ với 12.036 đảng viên, đạt tỷ lệ 65%, tăng 4,2% so với năm 2020. Trong đó, có 77,87% đảng viên nữ và 55,2% đảng viên là người dân tộc thiểu số. Đặc biệt, có 114 đảng viên là học sinh, sinh viên được kết nạp tại trường Cao đẳng Sư phạm và các trường THPT.

Cụ thể, trong năm học 2022-2023, Trường THPT chuyên Hoàng Văn Thụ đã kết nạp được 10 đảng viên là học sinh lớp 12. Tính từ năm 2019 đến nay, trường đã kết nạp tổng cộng 53 học sinh vào Đảng, với tiêu chuẩn: đạt học lực giỏi, hạnh kiểm tốt trong cả 3 năm THPT; đạt giải học sinh giỏi từ cấp Tỉnh trở lên; và là thành viên tích cực trong các hoạt động của lớp, trường.

Ngoài ra, trong năm học 2022-2023, các trường THPT khác trên địa bàn Tỉnh cũng tích cực trong công tác phát triển đảng viên từ học sinh. Cụ thể, Trường THPT Công Nghiệp kết nạp 1 học sinh; Trường THPT Lạc Thủy 1 học sinh; Trường THPT Quyết Thắng 2 học sinh; Trường Phổ thông Dân tộc Nội trú THCS&THPT Tân Lạc 2 học sinh; Trường Phổ thông Dân tộc Nội trú THCS&THPT Mai Châu 1 học sinh; Trường Phổ thông Dân tộc Nội trú THCS&THPT Lạc Thủy 4 học sinh; và Trường THPT Lạc Thủy C 2 học sinh.

Có được những kết quả tích cực là do đã có chủ trương, chính sách đúng đắn. Công tác phát triển Đảng trong trường học được Tỉnh ủy, Sở Giáo dục và Đào tạo đặc biệt quan tâm. Hằng năm có chỉ tiêu phát triển đảng viên mới cụ thể giao cho các chi bộ trường học; Nhiều giáo viên trẻ, tâm huyết,

có trình độ chuyên môn và phẩm chất đạo đức tốt, là nguồn bổ sung quan trọng cho Đảng; Tổ chức Đoàn Thanh niên hoạt động hiệu quả, Đoàn trường các trường THPT trên địa bàn đã làm tốt công tác phát hiện, giới thiệu đoàn viên ưu tú, tổ chức các lớp cảm tình Đảng, tạo nên tảng thuận lợi cho phát triển Đảng.

2.2. Những tồn tại cần khắc phục trong công tác phát triển đảng viên cho học sinh các trường Trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Hoà Bình

Tuy nhiên, bên cạnh các kết quả tích cực, công tác phát triển đảng viên trong các trường THPT trên địa bàn tỉnh Hòa Bình còn nhiều hạn chế. Tỷ lệ học sinh được kết nạp Đảng vẫn còn thấp so với tiềm năng. Mặc dù đã có những chuyển biến tích cực, nhưng so với quy mô hơn 80 trường THPT và gần 40.000 học sinh bậc phổ thông toàn tỉnh, việc chỉ có khoảng 20–30 học sinh được kết nạp mỗi năm là còn rất khiêm tốn. Trong năm 2024, toàn Đảng bộ Tỉnh kết nạp được 2.118 đảng viên mới, trong đó chỉ có 67 học sinh, sinh viên được kết nạp, chiếm 3,16%. Điều này cho thấy nguồn kết nạp trong học sinh vẫn chưa được khai thác hết.

Hạn chế trong công tác phát triển đảng viên trong các trường THPT trên địa bàn tỉnh Hòa Bình do nhiều nguyên nhân. Đó là: Do hạn chế về độ tuổi kết nạp học sinh. Theo Điều lệ Đảng, người dưới 18 tuổi chỉ được kết nạp trong trường hợp đặc biệt. Điều này hạn chế số lượng học sinh THPT được xét kết nạp dù có phẩm chất tốt. Tiếp nữa là do tâm lý e ngại của một bộ phận học sinh và phụ huynh, một số học sinh và phụ huynh chưa nhận thức đầy đủ về trách nhiệm, nghĩa vụ khi trở thành đảng viên, dẫn đến chưa chủ động phấn đấu. Mặt khác, còn do thiếu sự phối hợp giữa chi bộ với Đoàn trường. Ở một số đơn vị, việc phối hợp giữa chi bộ Đảng và tổ chức Đoàn còn hình thức, chưa chủ động trong xây dựng kế hoạch phát triển đảng viên.

2.3. Một số giải pháp trong công tác phát triển đảng viên cho học sinh các trường Trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Hoà Bình

Để nâng cao hiệu quả công tác phát triển đảng viên trong các trường THPT trên địa bàn tỉnh Hòa Bình, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp cả về tư tưởng, tổ chức, chính sách và cơ chế phối hợp. Trong đó, tập trung vào một số giải pháp trọng tâm:

Một là, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cấp ủy, chi bộ nhà trường

Cần xác định rõ công tác phát triển đảng viên là nhiệm vụ chính trị trọng tâm, gắn với việc thực

hiện nhiệm vụ giáo dục chính trị tư tưởng và xây dựng tổ chức cơ sở đảng vững mạnh trong nhà trường. Cấp ủy các nhà trường cần xây dựng kế hoạch phát triển đảng viên cụ thể hằng năm, xác định rõ chỉ tiêu, nguồn kết nạp, lộ trình thực hiện và phân công cán bộ phụ trách.

Hai là, đổi mới và tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức lối sống cho học sinh

Giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh phải được thực hiện xuyên suốt trong quá trình học tập và sinh hoạt. Các trường cần tích cực đổi mới nội dung, hình thức giáo dục lý tưởng cách mạng, nâng cao hiệu quả các buổi sinh hoạt dưới cờ, các tiết giáo dục công dân, giáo dục lịch sử Đảng, truyền thống yêu nước... Tổ chức các hoạt động ngoại khóa, hội thi tìm hiểu về Đảng, về Bác Hồ, về lịch sử địa phương... nhằm khơi dậy tinh thần tự hào dân tộc và trách nhiệm công dân trong học sinh.

Ba là, phát hiện và bồi dưỡng nguồn kết nạp Đảng từ học sinh

Chi bộ nhà trường cần phối hợp chặt chẽ với tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh để làm tốt công tác phát hiện, bồi dưỡng đoàn viên ưu tú. Tổ chức các lớp bồi dưỡng nhận thức về Đảng dành riêng cho học sinh có nguyện vọng. Đối tượng học sinh được xem xét cần có quá trình rèn luyện toàn diện, học lực giỏi, đạo đức tốt, tích cực tham gia các phong trào đoàn thể, có định hướng chính trị rõ ràng.

Cần xây dựng cơ sở dữ liệu theo dõi các đoàn viên ưu tú ngay từ lớp 10 hoặc 11, để có lộ trình rèn luyện, thử thách phù hợp. Định kỳ tổ chức đánh giá, phỏng vấn, sinh hoạt chi đoàn mở rộng để tạo môi trường thử thách và động viên học sinh phấn đấu vào Đảng.

Bốn là, linh hoạt và sáng tạo trong việc áp dụng quy định về độ tuổi kết nạp

Theo Điều lệ Đảng, người dưới 18 tuổi chỉ được kết nạp trong trường hợp đặc biệt. Do đó, cần chủ động đề xuất cấp ủy cấp trên xem xét áp dụng linh hoạt, có hướng dẫn cụ thể đối với học sinh THPT có phẩm chất nổi bật. Các trường có điều kiện nên triển khai mô hình “chi bộ học sinh thử thách” – một dạng câu lạc bộ mô phỏng tổ

chức Đảng, nơi học sinh được giao nhiệm vụ, sinh hoạt theo nề nếp đảng viên để rèn luyện và đánh giá trước khi kết nạp chính thức.

Năm là, tăng cường vai trò của tổ chức Đoàn và sự phối hợp giữa chi bộ, Đoàn, giáo viên chủ nhiệm

Đoàn trường cần đóng vai trò nòng cốt trong phát hiện, giới thiệu đoàn viên ưu tú. Cần xây dựng quy chế phối hợp ba bên: Chi bộ - Đoàn thanh niên - Giáo viên chủ nhiệm để thống nhất trong đánh giá, theo dõi học sinh phấn đấu vào Đảng. Phát huy mô hình “Ba người cùng giúp một” – một đảng viên, một giáo viên chủ nhiệm, một cán bộ đoàn cùng giúp đỡ học sinh ưu tú.

Sáu là, chú trọng công tác kiểm tra, giám sát, khen thưởng

Cần có cơ chế kiểm tra định kỳ việc thực hiện chỉ tiêu phát triển đảng viên trong các trường THPT. Kịp thời biểu dương, khen thưởng các trường, chi bộ có cách làm sáng tạo, hiệu quả; đồng thời phê bình, nhắc nhở những nơi thực hiện hình thức, chưa coi trọng công tác này.

Bảy là, đảm bảo nguồn lực và điều kiện hỗ trợ

Các cấp ủy Đảng cần quan tâm bố trí nguồn kinh phí, tài liệu, điều kiện tổ chức các lớp bồi dưỡng kết nạp Đảng. Cần xây dựng hệ thống tài liệu giáo dục chính trị, tài liệu cảm tình Đảng phù hợp với lứa tuổi học sinh THPT. Đồng thời, cần phát triển đội ngũ báo cáo viên là những cựu học sinh đã được kết nạp Đảng khi còn học THPT để chia sẻ kinh nghiệm, truyền cảm hứng cho các thế hệ sau.

III. KẾT LUẬN

Công tác phát triển đảng viên trong các trường THPT tại tỉnh Hòa Bình đang có chuyển biến tích cực, góp phần quan trọng trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Đảng. Tuy nhiên, để công tác này thực sự hiệu quả, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức trong nhà trường, các cấp ủy Đảng và phụ huynh – học sinh. Việc phát triển đảng viên từ đội ngũ giáo viên, học sinh không chỉ bổ sung nguồn lực chính trị cho Đảng mà còn là bước đi chiến lược nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trên địa bàn Tỉnh trong thời kỳ đổi mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chỉ thị số 35-CT/TU, ngày 9/2/2010 về đẩy mạnh công tác phát triển Đảng từ đoàn viên, thanh viên ưu tú trong học sinh, sinh viên các trường, đoàn viên thanh niên đi làm nghĩa vụ trong lực lượng vũ trang;
2. Kết luận số 164-KL/TU, ngày 14/5/2015 về tiếp tục thực hiện công tác phát triển Đảng đối với đoàn viên thanh niên ưu tú trong học sinh, sinh viên
3. Báo cáo Tổng kết công tác Đảng năm 2023, 2024 của Ban Tổ chức Tỉnh ủy Hòa Bình.